

יעקב שרת / איש מאדים הרצל אינו!

הרוסקוב

(המשך מעמוד 10)

והוא לא נלחם על-מנת להגיע לפירסום. בגלל אישיותו הביקורתית ומעורבותו הריגשית בכל הדברים שאינם בסדר, הוא נוטה לעסוק בחינוך או בתיקשורת, וללמד מיספר רב של אנשים את "הדרך הנכונה". משיכתו לכל מה שקשור ב"בריאות דוחפת את בני המזל לעסוק ברפואה ואף להתפרסם בזכות השם הטוב שרכשו במקום עבודתם.

מאזנים

בני מאזנים מוצאים את מקומם רק כאשר עבודתם קשורה במעורבות עם אנשים רבים. הם לא יהיו שבעי-רצון מעצמם ומדרכם, אלא אם יוכלו לשחק באנשים. היכולת לומר את המלה הנ"ל כונה בזמן המתאים וההבנה את נפש האדם עוזרים להם לכוון את מעשי האנשים לפי רצונם. אך הם עושים זאת באמנות כזאת, שמעטים מרגישים שמישהו מושל בחושים ומפעיל אותם.

מזל גדי
הבית העשירי

מאחר שהם אוהבים לעבוד בצוות וה"שותפות טיבעית להם, נוצר הרושם שהם נוהגים כשוים עם שווים, אך זה לא כך. הם שואפים לנהל את העניינים, להתפרסם ולומר את המלה האחרונה. על-פירוב הם מצליחים להגשים שאיפות אלה, וההוכחה העיקרית לכך היא: המדינאים המפורסמים והמצליחים הם בני מזל זה.

עקרב

שאיפותיהם של העקרבים נסתרות ומחובבות היטב במעמקי האפלה. אם יוצאו אותן לאור יתברר, ששאיפות אלה קשורות למעמקים ולמיסטריות. בעומק קים אלה טמונה גם ההצלחה. בני עקרב מעדיפים לעסוק בעבודות הקשורות למחקר פסיכולוגי, בילוש, מודיעין או כל עבודה אחרת הדורשת סודיות. מעטים המשתייכים למזל זה שאינם זר פנים להצלחה, מכיוון שבעניין הגשמת רצונות ושאיפות, העקרב יכול ללמד את בני שאר המזלות איך להצליח.

קשת

השאיפה להגיע למירב החופש האפשרי היא הדוחפת את הקשתים למצוא להם עבודות שבהן איש לא יוכל להגביל את חופש הפעולה שלו הם זקוקים. גם אם יעסוק בעבודה הדורשת מהם להקדיש את מישמעת, ימצאו את הדרך להישאר איכשהו בחוץ ולנהוג כרצונם. אהבתם לנסיעות וההנאה שלם להימצא בתנועה מתמדת משפיעים על-הם לעסוק במיקצועות טיס, נהיגה, ריי קוד או ספורט. אהבת הלימודים מפנה אותם לכיוון רוחני יותר. לכל בן מזל קשת לפחות כישרון בתחום אחד משטחי האמנות. לכן קשה למצוא קשתים ה"עוסקים כל הזמן באותו מיקצוע. הם מעדיפים לשנות את מקומות עבודתם, על-פירוב לא איכפת להם אפילו לוותר על פירסום. העניין שיש להם בעבודתם חשוב להם יותר.

ספק אפשרות, שמה שעשו סולדי, "שלום עכשיו" מכפר סולד, ימחרו יעשו כמוהם אחר" בכל אתר ואתר בשיטת הנקר והעצומה, אם לא למעלה מזה. אבל נניח נא לאפשרויות הבלתי מוגבלות הנפתחות לעינינו בעניין זה, ונישאר לרגע בתחום כפר הסולדים ב"שלום עכשיו".

קיבוץ, כמובן, אינו רשות הרבים וכל הרוצה להתכנס בתחומי חייב ברשות. זה ברור. אבל מהו שהפריע כל כך לסולדאינו בהתכנסות שלום-עכשויות בצל קורתם? נניח שכל חברי כפר סולד, או רובם המכריע, או רובם, מצדידים בסיפוח רמת-הגולן לאלתר, כלומר נכונים בעיניים פקוחות לקבוע בכוח הזרוע עובדות גיאופוליטיות כגון העתקת גבול מדינה שכנה מהלך כך וכך קילומטרים, חרף התנגדותה. ונניח שמתכנסי "שלום עכשיו" מצדידים כולם ברעיון שלא לנצח תאכל חרב, ומשוכנעים כי תגיע עת שלום עם אותה שכנה, ולכן מוטב שלא לקרוע ממנה באורח חד-צדדי שטח כבוש במלחמה ולהכריזו עליו כעל שלך לנצח. נניח (רק נניח, ואל נא תמהרו כבר לנקור את צמיגי, חמומים (גליליים שלי!). מה יבולע, למי יובלע, אם אלה ישוהו שעות מספר בחברת אלה — וידברו? וידברו, רבותי, לא אלה עם אלה, חס וחלילה. שכנה שכזאת לא ריחפה כלל על כפר סולד. שם לא דובר בשיח-יריבים (אף שזה עשוי להיות רעיון לא רע כלל וכלל — להפגיש אנשים בעלי דעות שונות ולדון בכניסות-רבות בבניה המפרידה אותם לשני מחנות: אומרים, שהתרבות האנושית יודעת מיקרים ממין זה), אלא בשיח-עצמי של אורחים — אך גם דבר זה היה למעלה מכוחם של בני שיח-לוחמים נוסח כפר סולד. האנשים אשר בכוח הזרוע — כל עוד יעמוד להם כוח זה — גמרו אומר לקבוע גבולות מדיניים ולו במחיר אי-שלום נצחי, הפעילו את כוח הזרוע, למעשה, נגד אזרחי מדינתם-הם, ומנעו בעדם להתכנס לשעות מיספר בביטחון. החרב, אשר דבקה לכף ידם של לוחמי כפר סולד מרוב מילחמות-עבר, מופנית איפוא לא רק נגד האוייב החיצוני, אלא גם נגד האוייב מבית. חרב הכיבוש היא איפוא חרב פיפיות. המבשלים את המלחמה הבאה על אש סיפוח קטנה מבשלים גם מלחמת-אחים.

אה, איזה שיח יהיה אחרי-כך!

גלה כבוד

ועשית על זונה / ועל סולם כבוד מזונה:

אתם מקללים: "זונה!" לאמור — שיא-איכבוד-עצמי, אך שורו נא, הביטו לקרקס הלאומי — כי לא תשכב זונה בשום מחיר עם מצורע, מה שאין כן בח"כ, אשר הפך סחורה!

פתע פתאום

זה קורה, כאשר זה קורה, תמיד בחורף. ותמיד, ללא חריג, כאשר יורד גשם. ולא סתם דלף טורר, אלא מטרות עזו. ואיפה? במדבריות שלנו. תמיד שם.

אני מתכוון לשיטפונות המדיהמים האלה, ברושם ובנזק, ההופכים נחלי אכזב מדבריים לנהרות כבירים, הסוחפים אל ים-ההלח ואל הערבה במחץ לא-בלים כל שבדרכת, משנים סדרי בראשית, הורסים מעשי אדם ואף נוטלים חיי אדם. ברור, אין שום טעם להשקיע הון עתק בסלילת כבישים ובמתחת אשור יעמדו איתן נגד איתני-הטבע המדברי בדמות שיטפונות אקראיים חולפים. לכן לא צריך להתרגש יתר על המידה כאשר כך וכך קילומטרים של כביש נסחפים אחת בכמה שנים. הנזק הזה עדיין זול לאין שיעור מההשקעה העני קית הדורשה למניעתו.

אבל מה על חיי אדם? היש להם מחיר בכלל? אגא. במטותא מכס, טלו לדידים מפה טובה של המדבריות שלנו, עיקבו בה בקפידה אחרי סימוני אותם נחלים רצחניים, ששיטפונותיהם החרים ומסכנים מדי חורף או מדי חורפים אחדים חיי אנשים שאינם יודעים כיצד לחיות בארצם. שימו לב — ובעצם, כך גם אומר ההגיון הפשוט — שתמיד מדובר בנחלים ארוכים יחסית, אחרת לא היה להם אגן-היקוות נרחב דיו להגיר כמויות נגד עילי כה גדולות, המצטרפות לשיטפון סוחף-כל.

אולי מישו כבר מבין אל מה אני חותר? אני בא לטעון, כי שיטפון גדול עשוי להתחולל רק בנחל אכזב גדול, ורק בדרת גשם גדול. אחרת זה פשוט לא יכול להיות. ומכיוון שמדובר בנחלים ארוכים וגדולים, השיטפון מתחיל, בעצם, הרחק למדי ממקום התגוללותו לנוסעי כבישי חוף ים-ההלח והערבה. אם זה נכון — ומדוע שלא יהיה נכון? — מאפשר הצירוף המופלא הזה של כמות גשם מיוערת מסוימת, מדידה, ואורך הנחלים המועדים לשיטפון, המגיע לא אחת לעשרות קילומטרים, להמצא מיתקן מתוחכם כלשהו, אשר ימוקם כראוי במעלה הנחלים הללו וישרר בעוד מועד אותה אזהרה על שיטפון ממשמש ובא. האותות הללו ייקלטו על-ידי מיתקן מתוחכם שני, אשר יפעיל מיתקן מתוחכם שלישי בדמות מחסום (ששום נהג ישראלי אמיץ-נפש-מצוי לא יוכל לסלקו בידיו). וכל זה — בי לא להסיק אדם אחד לרפואה, כי על הבן-אדם קצת קשה לסמוך בימינו אלה, וביחוד בחורף, כשיורד גשם גשם משמים ולא רואים כלום.

מאז משבר אוגנדה לא נחצה עוד העם למחנה הרצל ואנטי-הרצל, אבל עובדה: לגלל חיזר בהיסטוריה!

אני לא חבר של הרצל, לא ממקד ולא פקוד שלו בעבר, והדבר היחיד שאולי משותף בינינו הוא חוש שלילי מופלא ליחסי-ציבור. לעומת זה, את יוסף בורג אני פשוט לא יכול לשאת, חרף כישוריו המופלאים לשרוד, לשרת כל ראש-ממשלה, ולדעת מה בדיוק אלוהי ישראל רוצה בכל רגע.

ככה שאני במצב קשה. הרש משוך אותי אל הרצל, האיש אשר אם מחוסר ברירה, אם מיצר שררה ואם בתחושת שליחות — או תערובת של כל אלה יחד, ולאן דווקא במינון שווה — הלך לחדש את פני המיטרה שלנו, אשר לא שפך היתה ראוייה מכבר לטלטלת-גבר, והרושם היה שהוא באמת עשה במיטרה מהשה, וידו עוד היתה נטויה. השכל אומר לי: רגע אחד, מיטרה מדינה בתוך מדינה? הרצל הוא הרצל, לא אלוהים. הוא בסך-הכל סגור-סגור-אלוהים, ולא יכול, ככה, לצפצף על הליכים מקובלים בכל מדינה דמוקרטית מתוקנת. כמובן, דמוקרטיה דמוקרטית, אבל כולנו יודעים שכמו כל אידיאל אנושי אחר מדובר במשהו מופשט, נשאר, שלעולם לא נגיע להגשמתו המלאה עלי אדמות. כולנו חכמים וכולנו נבונים וכולנו יודעים, שאין מנוס מתחום, "אמור" בלתי-מוגדר לחלוטין שכן חוק ואי-חוק, וביחוד כאשר מדובר במלחמה במי שהעמידו את עצמם מחוץ לחברה התיקנית ונלחמים בה באמצע עים לא חוקיים, תוך הסתייעות נבזית בעובדה, שהחברה התיקנית, חברת-החוק, מבילה את עצמה מטבע ברייתא במיני כללים ותקנות וחוקים ונוהגים. הפושע הגרוע ביותר, אם ייתפס ויעמד לדין, ייחנה מסניגור שהחברה התיקנית תעמיד לו.

אז יש פה שאלה של מידה: עד מה, למשל, שריו למפכ"ל מיטרת-ישראל להרחיק לכת בתחום האפור של עשייה מחוץ לחוק, למען החוק, נגד מפיי חוק המסתייעים בחוק? אני לא רוצה להכריע בשאלה קשה זו, אבל מכיר בכך שההכרעה תלויה במגו נפשי, בהשקפות פוליטיות, באווירה, ובכיוצא באלה ישויות לא-מדיניות. אבל כשאני רואה איך ממשלת "הליכוד" עושה שמיונות באוויר ובלבד שיבוא אליה, מתבהר ומבהר את עצמה ואת העם ואת הכנסת ומדרדרת לשאלות תהתיות את תחושת הכבוד העצמי הישראלי — ומה נלעג, בעצם הימים שאנשים דנים בכבוד ראש שבעה ימים ושבעה לילות מה, בעצם, יסודי-הסודות של יכולתו הנפשית של ישראלי לנתק את עצמו מן הארץ ולרדת! קצת מוזרה בעיני ההתאננות היוסף-בורגית להרצל שפיר, נוסח על חמישה ארתיקנו ולא אישבונו.

אויקיי. הרצל הלך. הרצל איננו. יוסף בורג נשאר וישאר. הוא נצחי, כל כך נצחי, עד שיאה לו יותר השם מסמרי-בלי-ראש יותר מבורג. והמסמרי-בורג האוטונומי-אטומי הזה עוד ייענף עלינו מחוכמותיו במישטר פרס, ראי הוזהרתם, כי בלי אלוהים זה לא ילך אצלנו. ובממשלת פרס כל מעצע שהוא יופקד על שירותי הביון שלנו — המוסד, אמ"ן ושירות הביטחון — שכן גונב לאוזני כי אירגונים אלה לא תמיד (!) פועלים לפי ספרי-החוקים הדמוקראטיים, והגיע הזמן להעמידם במקומם, כי היום אתה מרשה לעצמך לצפצף על החוק למינהו במלחמה בפושעי-החוק הקרויים "אויב", ומחר תעשה זאת לפושעי-פנים הקרויים רוצחים ואנסים ומועלים ולוקחי שוחד ושלמונים, כה עשה אלוהים וכה יוסיף ועשה יוסף. בורג. מסמר.

איזה מזל, שסאדאת בא לירושלים, וקארטר כפה עלינו קמפי-דיוויד כניגית, והגבול עם מצרים נפתח, וכל ישראלי יכול לרדת מצרימה ולהשטח על קבר אביר-הצירא הצדיק, ולהתחיל בכוחו הנסתר את צמרת מיטרת-ישראל. איבצן, שב שם בשקט! משהו כואב לך? קח כיפת ילד-טוב ירושלים והצטרף למניין.

הסולדים

בבהילות חיינו הסוערים, סוערים ומסוערים אינך מספיק לקרוא, אינך מספיק לחשוב, אינך מספיק להגיב מרוב אירועים גריליים, המאיימים להטביעך ממש. לא יפלא איפוא, כי מעשה זוטא כגון לא-פגש בכפר סולד לא עורר בציבוריותנו דיון מת-בקש, ואולי אף נעלם מעיני רבים.

אבל משהו קרה בכפר סולד, שהוא קיבוץ נחמד בגליל-העליון, שבשעתו העניק למיטב הנוער השראה רבתי בהימנינו המפורסם, "כפר זולת יהיה קפוז קדול מחר" (למי שזוכר), ועד היום הוא מעורר מבוכה בחידת שמו, המבוטא סולד ונכתב סאלד (והגיע הזמן שהגורמים המוסמכים יתרוצו עניין סתום זה).

לפי שקראתי בעיתון אחד או שניים, עמדו בריוני "שלום עכשיו" להתכנס דווקא באותו כפר סולד גופא, משום מה, ולזון בענייניהם. קמו אלופי הקיבוץ המאוחד הזה ואמרו: "לא-פגש בגבעתנו!" קצפם על יקירי כפר סולד המעודנים על-הם, "שלום עכשיו" היה כה רב, עד שיצאו מכליהם ממש ואיבדו לרגע את שלוות-נפשם ונועם הליכותיהם, שיצא שימעם הרחק מעבר לגבולות הגליל-העליון, באיומם לנקור ולשפך בכלי-זינם את צמיגי מכוניות המאפיה השלום-עכשויות, ולא נתקרה דעתם עד אם ערכו עצומה רבתה בתחומי הקיבוץ. נגד אותו כינוס מתוכנן, וכך, במקל האלימות ובגור הדמוקרטיה גם יחד, מנעו הכתמת ישוב גלילי עליון בחרפת פגש שלום-עכשיו בתחומו.

כיו ששער, שאתו כינוס בוגדני של קנאי, "שלום עכשיו" יתקיים במקום אחר, שבו לא יאיים כל כך על איכות החיים הציבוריים-ירוחיים-יעיוניים המקומיים, אם כי אין לחוציא מכלל